

мишачий (*Vicia cracca* L.), конюшина лучна (*Trifolium pratense* L.), конюшина гірська (*T. montanum* L.), конюшина альпійська (*T. alpestre* L.), конюшина польова (*T. arvense* L.), куряча сліпота звичайна (*Nonea pulla* L.), енотера дворічна (*Oenothera biennis* L.), цмин пісковий (*Helichrysum arenarium* (L.) Moench), лисохвіст лучний (*Alopecurus pratensis* L.), тимофіївка лучна (*Phleum pratense* L.), тонконіг лучний (*Poa pratensis* L.), костриця безоста (*Festuca inarmata* Schur) та костриця лучна (*F. pratensis* Huds), кипець великий (*Rostraria grandis* Bess. ex Gorski). Суниці зелені (*Fragaria viridis* Duch.) та напівпаразит дзвінець весняний (*Rhinanthus vernalis* (N. Zing.) Schisch. et Serg.) утворювали аспекти.

Лісовий масив представлений тополею чорною (*Populus nigra* L.), кленом гостролистим (*Acer platanoides* L.), робінією звичайною (*Robinia pseudoacacia* L.), в'язом гладким (*Ulmus laevis* Pall.), терном колючим (*Prunus spinosa* L.), глодом кривочашечковим (*Crataegus curvisepala* Lindm.), кленом ясенolistим (*Acer negundo* L.), маслинкою сріблястою (*Elaeagnus argentea* Pursch).

Фауністичний комплекс території досить різноманітний. Виявлено бронзівку золотисту (*Cetonia aurata* L.), популяції синявця-агруса (*Plebeius argus* L.), бугая (*Botaurus stellaris* L.), сірого сорокопуда (*Lanius excubitor* L.), звичайної зозулі (*Cuculus canorus* L.), зяблика (*Fringilla coelebs* L.), східного соловейка (*Luscinia luscinia* L.), болотяної сови (*Asio flammeus* Pontopp). Відмічені мартин каспійський (*Larus ichtyaetus* Pall.), занесений до Червоної книги України [4], та регіонально рідкісний вид – велика біла чапля (*Egretta alba* L.).

Рівень антропогенного навантаження території на час обстеження був дуже високий: обладнане футбольне поле, діяли сінокоси, наявні сліди стихійних вогнищ, численні сухоруки тощо.

Територія «Солоного озера» має водоохоронне значення, виступає стабілізатором мікроклімату, регулятором ґрунтових вод та водного режиму. Водні угіддя є місцем гніздування, відтворення та перебування під час міграцій птахів біляводного фауністичного комплексу.

«Солоне озеро» є осередком збереження та охорони окремих природних ділянок, рідкісного та фонового біорізноманіття Полтавщини, перспективною для заповідання територіїю.

Література

1. Зелена книга України / під загальною редакцією члена-кореспондента НАН України Я.П. Дідуха – К.: Альтерпрес, 2009. – С. 213-214.
2. Регіональна екомережа Полтавщини / за заг. ред. О.М. Байрак. – Полтава: Верстка, 2010. – С. 115-116.
3. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я.П. Дідуха – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – С. 257.
4. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І.А. Акімова – К.: Глобалконсалтинг, 2009. – С. 459.

ЗМЕНШЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ

Капуста Ю.С.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Біорізноманіття – основа життя на Землі та добробуту людини.

Незбалансоване ведення сільського господарства призводить до втрати цінних природних екосистем: лісів, степів, які є середовищем існування багатьох видів тварин і рослин, та до виникнення глобальних проблем, таких як голод та захворювання. Біорізноманіття є фундаментом духовного і фізичного здоров'я будь-якої нації, і рівень її стосунків з ним є показником духовності цієї нації.

Тенденція, яка, можливо, найбільше вплине на долю людства, – це зростаюча швидкість зникнення видів рослин і тварин. Нижче наведено частки видів птахів, ссавців і риб, які є уразливими або перебувають під безпосередньою загрозою зникнення:

- 12,5% з усіх 8 615 видів птахів;
- 25% з усіх 4 355 видів ссавців;
- приблизно 34% з усіх видів риб.

Основною причиною зникнення видів є руйнування їхніх місць перебування. Трансформація місць перебування внаслідок підвищення температури або забруднення також може призвести до знищення рослинних і тваринних видів. Оскільки чисельність населення зростає, кількість видів, з якими ми живемо на планеті, скорочується. Через те, що все більше і більше видів зникає, місцеві екосистеми починають переставати виконувати свої функції. У певний момент ми стикнемося з масовим колапсом екосистем.

Світова спільнота лише зараз усвідомила іншу, пов'язану з попередньою, але набагато більш поширену загрозу – глобальне поширення екзотичних видів, відоме під назвою «біоінвазія». Впродовж тривалого історичного періоду природні бар'єри, такі як гори, пустелі та океани, сприяли ізоляції екосистем і багатьох видів, що жили в них. Упродовж останніх декількох століть ці природні бар'єри поступово руйнувалися, а люди та інші живі організми поширювалися по всій Землі. Цей процес прискорився по експоненті в останні десятиліття внаслідок стрімкого зростання обсягів торгівлі та кількості подорожей. Як тільки екзотичні види завойовують плацдарм у певній екосистемі та швидко розмножуються, вони використовують місцеві види, як їжу або конкурують з ними за ресурси. Наприклад, звичайні домашні коти, які здичавіли в Австралії, знищили деякі види птахів, які не визнавали їх за хижаків. Загалом біоінвазія – це друга за значимістю найбільша загроза біорізноманіттю після руйнування місць перебування видів.

Дії людини часто спричиняють незворотні втрати у видовому різноманітті життя на Землі. Такі негативні тенденції за останні 50 років, виявилися глибшими, ніж у будь-коли в людській історії, і вони триватимуть далі, якщо не зупинити експлуатацію доквілля глобальним капіталом.

Література

1. Протопопова В.В. Синантропная флора Украины и пути ее развития / В.В. Протопопова. – К. : Наукова думка, 1991 . – 202 с.
2. https://ru.wikipedia.org/wiki/Список_инвазивных_видов.